

Minuta

Sedintele organizatorice privind noul Mecanism Tranzitoriu de Finantare (MTF) lansat de catre Fondul Global (FG) pentru sustinerea serviciilor prioritare de control si prevenire a maladiilor TB&HIV/SIDA&Malarie

Data & ora & localul sedintei: 17 ianuarie 2011, orele 14.00, incinta Centrului National de Management in Sanatate (CNMS)

Participanti:

1. Ministerul Sanatatii (dl V. Slobozian)
2. Coordonatori Programe nationale (dl S. Gheorghita, dl Iu. Osoianu, dna S. dna L. Domete)
3. RP (dl V. Volovei, dl V. Burinschi, dna S. Plamadeala, dna S. Bivol, dra L. Caroll)
4. Iu. Stratan, dl S. Ciobanu)
5. Secretariat CNC TB/SIDA (dl O. Barba, dna V. Teutu)

Formatted: Bullets and Numbering

Subiectele discutiilor au inclus:

- Definirea TFM si determinarea posibilitatilor/sanselor reale ale RM de a aplica (per domeniu TB si HIV) pentru acest tip de finantare (raportor: Secretariatul CNC TB/SIDA);
- Varianta finala a PNPC HIV/SIDA, dupa amemdamentele propuse in urma evaluarii comune a acestuia in vara lui 2011 (raportori: V. Slobozean, MS si S. Gheorghita, Centrul SIDA).

Sedinta a fost moderata de catre Oleg Barba, seful responsabil al Secretariatului CNC TB/SIDA. Dl Baraba initial a argumentat initiativa Secretariatului de a organiza sedinta in cauza (tinand cont de ultimele aranjamente facute de catre FG si fluxul informational asigurat de catre Secretariatul acestuia in ultimele luni) si a explicat necesitatea mobilizarii tuturor partenerilor din R. Moldova pentru luarea deciziei daca Moldova va aplica pentru granturi in cadrul MTF si coordonarea procesului de perfectare a aplicatiei pentru perioada 2012-2014.

Subiectul #1

Ulterior, Secretariatul CNC TB/SIDA (Violeta Teutu, Consultatnt Coordonare/Comunicare) a sumarizat informatii actualizate referitor la noul MTF, facute publice de catre FG. Prezentarea a definit MTF ca:

- **Eesenta** – mecanism nou, care inlocuete Runda a 11 de granturi si asigura continuarea serviciilor esențiale de prevenire, tratament & îngrijire și suport.
- **Cadru operational** - 3 componente pasibile de aplicare: HIV/SIDA, Tuberculoza si Malaria. Pot aplica: implementatori de granturi curente, in risc sporit de intrerupere semnificativa a programelor intre 1 ianuarie 2012 - 31 martie 2014.
- **Oportunitati si constrangeri** – MTF sustine doar servicii/activitati esentiale: a) protejeaza rezultatele deja obținute; b) salveaza vieți; c) au impact sporit, bazate pe evidenta, focusate pe populatii tinta, demonstreaza valoarea adecvata a banilor. Respectiv, MTF nu sustine proiecte axate pe: a) extinderea serviciilor existente si a ariei geografice de acoperire; b) interventii cu impact redus/nu au fost evaluate/nu au demonstrat eficienta/nu sunt focusate pe populatiile tinta/nu demonstreaza valoare pentru banii solicitati/investiti; c) introducerea a noi intervenții. Tot aici au fost specificate interventiile sustinute/nesustinute de catre MTF per fiecare component (TB & SIDA).

- **Contributia financiara a partilor** – MTF stabileste contributia financiara a fiecarei tari aplicante, in dependenta de: 1) categoria din care face, parte din punct de vedere al veniturilor (coeficientul VNB (venit national brut)/GNI) si 2) povara maladiilor TB/SIDA/Malariae. Astel, R. Moldova, ca eventual aplicant, face parte din grupul tarilor cu venit mediu mic – mic si o povara mare TB si HIV/SIDA. Respectiv, contributia sa in cadrul granturilor MTF este de cel putin 20 la suta din valoarea acestuia. In cazul in care aplicatia CNC TB/SIDA Moldova este acceptata, 50% a bazei propunerii trebuie sa se axeze pe populatiile/interventiile specifice.

S-a mentionat, ca de la tarile aplicante se asteapta sporirea anuala a contributiilor, pentru a evita inlocuirea cheltuielilor guvernamentale prin asistenta externa. Iar, ca urmare a deciziei CA 11/2011, criteriul “perioadei de gratiere” pentru tarile in tranzitie / recalificare a categoriei veniturilor nu mai este aplicabil.

- **Durata finantarilor** - Granturile sunt solicitate pentru o perioada maxima de 2 ani. Inceputul implementarii grantului este considerata data din care se solicita acesta, sau data anticiparii perturbarilor in serviciile esentiale prestate (01/2012 – 03/2014).
- **Surse alternative & reprogramarea granturilor existente** - Aplicantul trebuie sa demonstreze lipsa resurselor alternative si/sau eforturile depuse pentru identificarea acestora. Aplicantului i se mai sugereaza sa faca un exercitiu de reprogramare/reevaluare a granturilor existente. Reprogramarea presupune modificari in scopul/cadrul de performanta a granturilor actuale/aprobate deja de catre CA al FG.
- **Concordante intre aplicatia per Strategie nationala si aplicatia pentru MTF** – Aplicatia per NS(A) se bazeaza pe aceleasi criterii ca si aplicatiile ordinare (axate pe servicii esentiale de prevenire, tratament si ingrijire). Tarile vor utiliza strategia evaluata international ca baza pentru finantare. In acest caz, tarile vor utiliza o forma speciala de aplicatie.
- **Termene limita pentru aplicatia MTF si etapele de procesare a aplicatiei** – 1) Etapa de dezvoltare a propunerii: 12.10.2011 – 31.03.2012 (Pentru NSA programul revizuit trebuie de remis liderului echipei – sfarsitul lunii februarie 2012. 2) Procesul de screening (inclusiv eligibilitatea CNC): aprilie – mai 2012. 3) Revizuirea de catre TRP (comitetul tehnic de revizuire): evaluarea tehnica in conformitate cu criteriile de revizuire; evaluarea demonstrarii riscului intreruperii serviciilor esentiale; evaluarea (non)existentei surselor alternative - iunie 2012. 4) Discutarea de catre CA a propunerilor / aplicatiilor recomandate de catre TRP - iulie 2012. 5) Deciziile de finantare ale bordului - din iulie 2012/2013 (disbursari esalonate).

In ultima parte a prezentarii, Secretariatul CNC TB/SIDA a tinut sa accentueze ca: Granturile din cadrul MTF sunt dependente de resursele disponibile la momentul aprobarii de Board/CA a aplicatiilor recomandate de catre TRP. Iar, conform deciziei CA al FG din noiembrie 2011, acceptarea aplicatiilor se va face pe baza de rulare, disbursarile vor fi facute esalonat, sau FG isi asuma chiar dreptul de a schimba durata disbursarilor pentru a evita perturbari majore in prestarea serviciilor de baza.

La finele prezentarii, participantii au fost rugati sa se expuna pe martinea sumarului informational prezentat si sa califice sansele obiective ale R. Moldova de a aplica pentru granturile MTF (per fiecare component/maladie).

Dezbaterile care au urmat prezentarea MTF au permis participantilor la sedinta sa considere necesitatea atat a granturilor MTF cat si a celorla din faza 2 a fondurilor din cadrul Runderi a 10; sa estimeze posibilitatile autoritatilor moldovene de a asigura contributia de 20% din valoarea eventualei grant MTF si respectiv calificarea sau necalificarea R. Moldova pentru fondurile MTF.

In opinia unanima a participantilor la sedinta, Moldova intruneste criteriile de eligibilitate, are nevoie de grantul MTF, deoarece anticipeaza intreruperea a serviciilor de baza, in special pe componenta HIV, si trebuie sa aplice pentru grantul MTF (componenta HIV).

Tinand cont de faptul ca grantul FG pentru controlul si prevenirea TB se incheie in 2013, iar cel din R.8 – in 2015, sanse reale de aplicare la MTF pentru aceasta maladie nu sunt. Dl Victor Volovei, director executiv UCIMP, a informat participantii ca RP dat nu poate raporta careva economii per componenta TB. Respectiv, concluzia generala impartasita de participantii a fost ca Moldova nu este eligibila pentru granturile MTF, componenta TB.

Initiati intr-un exercitiu de estimare a serviciilor de baza, asigurate actualmente pentru maladia HIV, si durata acestora in baza mijloacelor disponibile, participantii au mentionat ca este nevoie de luat in calcul si economiile sesizabile la moment din granturile rundelor precedente.

Dl Victor Burinschi, director Programe TB (RP UCIMP), sustine ca serviciile de baza asigurate de catre RP UCIMP si Centrul PAS din contul grantului R. 6, se incheie in decembrie 2012. Economii estimate vor permite procurarea partiala a medicamentelor ARV, inclusiv pentru femeile gravide HIV infectate (PMTCT), procurarea testelor si consumabilelor de laborator pentru supervizarea pacientilor in tratament (CD4&8, PSR), acoperirea partiala a grupurilor vulnerabile cu servicii de prevenire. si. In acest caz, necesitatea mijloacelor MTF se va ridica la \aproximativ 2,300 mln Euro.

Referindu-se la cerinta MTF – asigurarea contributiei de 20% din valoarea grantului din resurse locale, dl S. Gheorghita, vicedirector, Centrul National pentru Sanatate Publica (CNSP), s-a aratat sceptic de posibilitatile Moldovei de a-si asuma angajamentul dat. O posibilitate in acest caz o reprezinta cei 1 mln \$ SUA promisi de catre prim ministrul republicii la Conferinta Nationala HIV/SIDA din decembrie 2011. Insa, la moment, acesti bani nu sunt tangibili si cer concretizare. In opinia dlui Gheorghita este nevoie de convocat o reuniune cu ministerele de resort (MinFin si MS) pentru clarificarea situatiei si concretizarea posibilitatilor de contribuire cu 20 la suta in cadrul MTF.

Subiectul # 2

In prezentarea facuta de catre dl S. Gheorghita, CNSP, acesta a informat participantii ca in urma evaluarii comune a PNPIC HIV/SIDA/ITS din vara 2011, programul a fost completat cu propunerile tuturor expertilor internationali externi si a membrilor parteneriatului HIV/SIDA din Moldova.

Programul a fost completat cu datele supravegherii epidemiologice de generatia II (2009-2010) privind rata prevalentei infectiei cu HIV in randul populatiilor cheie (UDI, LSC, BSB si deținuți). Capitolul „Analiza situatiei actuale” a fost actualizat cu date statistice din 1 iulie 2011. In Program este stipulat expres acoperirea intregului teritoriu al Moldovei, inclusiv si teritoriile din partea de est a republicii. Programul include si datele supravegherii epidemiologice de generatia II (2009-2010) privind comportamentul riscant al populatiei cheie (utilizarea prezervativului, echipamentului steril).

Ajustarea Programului a fost un proces participativ, cu consultarea sectorului neguvernamental, inclusiv membrii comunitatilor persoanelor care traiesc cu HIV, in cadrul grupurilor de lucru. Iar modificarile au fost validate in cadrul atelierului de lucru din 08 septembrie 2011.

Actualmente, PNPC HIV/SIDA/ITS ajustat se afla pentru avizare la Ministerul Justitiei. In 10-15 zile acesta va fi remis Guvernului. In paralel se lucreaza la traducerea lui. Centrul SIDA spera ca programul ajustat va fi remis lui P. Godwin (liderul de echipa), pentru avizare/recomandare in termenii stabiliti de procedura de aplicare.

In varianta actualizata, obiectivele PNPC HIV/SIDA/ITS includ:

- Prevenirea transmiterii infectiei cu HIV si ITS, in special in populatiile-cheie.
- Reducerea impactului negativ al epidemiei, in special oferind tratament, îngrijire și suport persoanelor care traiesc cu HIV/SIDA si membrii familiilor lor.
- Promovarea activitatilor comune in prevenirea infectiei cu HIV cu alte programe de sanatate publică.
- Crearea unui sistem eficient de management al programului.

Iar scopul general al PNPC HIV/SIDA este - reducerea transmiterii infectiei cu HIV si ITS, in special in populatiile cheie, precum și diminuarea impactului negativ al epidemiei HIV.

Calculule prezentate de catre CNSP arata ca, pentru atingerea celor 4 noi obiective ale Programului National este nevoie de 1005673695 lei. Aceasta valoare/suma prezinta un deficit de 51,8 la suta, deoarece doar 32,2 % pot fi acoperite din surse/buget publice, iar 16,0 % - din granturi deja aprobate.

In concluzie, dl Gheorghita a propus crearea, prin decizia Ministerului Sanatatii, a unui grup de lucru care sa fie antrenat nemijlocit in coordonare si perfectarea aplicatiei catre FG.

In cadrul aceleiasi sedinte, participantii au mentionat ca, in paralel cu aplicatia pentru MTF, trebuie de inceput negocierile de reinnoire a granturilor din Faza 2. Revizuirea Fazei 2 este un proces integru, desfasurat in baza regulilor noi ale FG de revizuire a tuturor granturilor, cu suportul expertilor externi. Deci GTL va purcede la scrierea aplicatiei MTF, tinand cont de proiectele in derulare.

Toti participantii au fost de acord si au solicitat ca OMS sa sustina in continuare implicarea expertilor externi in perfectarea aplicatiei MTF.

DI O. Barba a propus organizarea in viitorul cel mai apropiat a unei sedinte CNC TB/SIDA care sa puna in discutie:

- MTF – esenta, oportunitati si constrangeri;
- Aplicarea la MTF per fiecare maladie
- Procedura de negociere a granturilor din Faza 2.

Propunerea a fost acceptata de catre participantii.

Decizii:

1. Organizarea Sedinței CNC TB/SIDA, care sa propuna mecanismele de scriere a aplicatiei pentru grantul MTF, componenta HIV/SIDA/ITS